

Raport Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle o stanie bezpieczeństwa sanitarnego w Powiecie Jasielskim w roku 2019

Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowania zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz higieny środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania takich mechanizmów społecznych, które zapewnią każdemu standard życia umożliwiający zachowanie i umacnianie zdrowia.

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
- higieny pracy w zakładach pracy,
- higieny radiacyjnej,
- higieny procesów nauczania i wychowania,
- higieny wypoczynku i rekreacji,
- zdrowotnymi żywności, żywienia, przedmiotów użytku i produktów kosmetycznych,
- higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

I. Nadzór nad warunkami higieny środowiska

W ramach funkcjonowania systemu organizacyjnego Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Jaśle, kwestiami dotyczącymi higieny środowiska oraz częściowo dotyczącymi utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, zakładów pracy, instytucji, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, dróg, ulic oraz osobowego i towarowego transportu kolejowego, drogowego, lotniczego i morskiego, tj. wynikającymi z art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. 2019 poz. 59) zajmuje się sekcja higieny komunalnej. W ramach realizacji swoich obowiązków, pracownicy w/w sekcji jak co roku prowadzili nadzór w zakresie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, jakości wody na pływalniach, postępowania z odpadami medycznymi, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, nieruchomości i środków transportu publicznego, postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, ochrony przed hałasem i zanieczyszczeniem powietrza wewnątrz pomieszczeń oraz czynnikami szkodliwymi wydzielanymi przez materiały budowlane w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi. W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r., zrealizowano 675 kontroli, w tym 528 kontroli urządzeń wodnych, pobrano 572 próbki wody, wykonano 604 pomiary, wydano 149 decyzji administracyjnych, 24 postanowienia, wystosowano 26 wystąpień.

1. W roku 2019 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle znajdowało się 17 wodociągów sieciowych. W celu wzmocnienia bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców nadzorowanego terenu, zwiększona została liczba innych podmiotów wykorzystujących wodę z własnego ujęcia, będących pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle, z 35 do 45 wodociągów zaopatrujących w wodę szkoły. Prowadzenie stałego monitoringu jakości wody w podmiotach objętych nadzorem wykazało, że parametry jakościowe na ogół spełniały normy, występowanie przekroczeń dopuszczalnych wartości było sporadyczne, krótkotrwałe. Braków wody na sieciach nie notowano, zgłoszonych natomiast było 125 awarii na sieci i przyłączach. Poza obszarem działań wymaganych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle, realizował również badania jakości wody w ramach zleceń zarówno od podmiotów prywatnych, jak i publicznych, w obiektach takich jak zakłady żywnościowo-żywnościowe, zakłady opieki zdrowotnej, domach ludowych, innych obiektów użyteczności publicznej, a w przypadku Miasta Jasła także z 21 studni publicznych. Poprzez prowadzenie stałego, monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, bezpieczeństwo zdrowotne osób z niej korzystających utrzymywane jest na dobrym poziomie. Niepokojącym może być jednak fakt, że na terenie powiatu jasielskiego wodociągi sieciowe stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi dla ok. 48 461 osób, co stanowi zaledwie 43 % ludności powiatu, a mimo corocznego podnoszenia tej kwestii, proporcja ta od lat nie ulega zmianie. Brak zauważalnych działań w kierunku rozbudowy istniejących sieci bądź budowy nowych sieci zaopatrzenia poprzez poszczególne gminy znajduje się w opozycji wobec faktu, iż zbiorowe zaopatrzenie w wodę stanowi jedno z zadań własnych powyższych. Wagę problemu stanowi konieczność korzystania z indywidualnych ujęć wody przez 57 % ludności powiatu. Spożywanie wody niepewnego pochodzenia może rodzić poważne konsekwencje zdrowotne. Indywidualne ujęcia wody nie podlegają nadzorowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a badania jej jakości nawet jeżeli są realizowane na zlecenia właścicieli nie są wystarczające, jeżeli odbywa się to sporadycznie. Jakość wody może być zmienna w czasie, dlatego warunkiem zapewniającym bezpieczeństwo konsumentom jest prowadzenia stałego monitoringu, który jest obowiązkowym działaniem w realizacji zbiorowego zaopatrzenia w wodę.
2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wszystkim użytkownikom pływalni prowadzony był nadzór nad jakością wody na Krytej Pływalni, jak i Basenie Otwartym. W 2019 roku z ramienia inspekcji sanitarnej przeprowadzono 2 kompleksowe kontrole jakości wody, prowadzone były ponadto kontrole wynikające z zapisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. poz. 2016) realizowane przez właściciela obiektu. Kontrole były wykonywane regularnie zgodnie z zatwierdzonym przez Inspektora Sanitarnego harmonogramem. Wyniki powyższych kontroli pozwalają stwierdzić, że jakość wody na pływalniach odpowiada wymaganiam, przekroczenia badanych parametrów jeżeli występują są nieznaczne i nie stanowią zagrożenia dla zdrowia korzystających z pływalni. Dwukrotnie w trakcie ubiegłego roku zachodziła konieczność wyłączenia z eksploatacji urządzeń basenu. Z uwagi na stwierdzoną obecność pałeczek z grupy *Legionella* unieruchomiono natryski w szatni damskiej Krytej Pływalni, ze względu na obecność bakterii *Pseudomonas aeruginosa* unieruchomiono natomiast nieckę basenu sportowego. Po

osiągnięciu wymaganej poprawy dopuszczono urządzenia do ponownego użytku. Pozostałe przekroczenia dotyczyły parametrów nie wpływających w sposób bezpośredni na bezpieczeństwo korzystania z wody, jednak pojawianie się powtórnych niezgodności w zakresie tych samych obszarów świadczy o tym, iż instalacja basenowa wymaga doinwestowania, aby w pełni spełnione były przyjęte wymagania.

3. W ramach nadzoru nad postępowaniem z odpadami medycznymi, sprawowano kontrolę w zakresie procedur postępowania z odpadami, segregacji i warunków gromadzenia, sposobu transportu wewnętrznego odpadów medycznych, stanu sanitarnego środków i pojemników do transportu wewnętrznego odpadów medycznych, stanu sanitarno-technicznego oraz wyposażenia miejsc do dezynfekcji, mycia i przechowywania środków transportu wewnętrznego, a także sposobu i warunków magazynowania w miejscach wstępnego magazynowania. Prowadzony nadzór ujawnił nieprawidłowości w jednym obiekcie zlokalizowanym na terenie objętym nadzorem, wydane zalecenia w większości zostały zrealizowane, wydana decyzja administracyjna pozostaje w realizacji.
4. Sprawowanie nadzoru nad obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej oraz nieruchomościami i środkami transportu publicznego, realizowane było poprzez kontrolę dostosowaną do funkcji, jakie pełnią, w zależności od niej sprawdzano przestrzeganie przepisów dotyczących porządku i czystości pomieszczeń, stosowania środków czystości, dezynfekcyjnych, zaopatrzenia w wodę ciepłą i zimną, w tym jakości wody przeznaczonej do spożycia, sposobu odprowadzania ścieków, wyposażenia w wentylację lub klimatyzację, przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solariów, procedur postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi przy świadczeniu usług, postępowania z bielizną wielokrotnego użytku, postępowania z odpadami, produktów i preparatów kosmetycznych, stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, wyposażenia, sprzętów i urządzeń, zapewniających utrzymanie higieny osobistej.
5. W 2019 roku, na terenie powiatu bieżącym nadzorem sanitarnym objęto obiekty z kategorii m.in. ustępów publicznych i ogólnodostępnych, basenów kąpielowych, domów pomocy społecznej, noclegowni dla bezdomnych, hoteli, moteli, innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych, tatuażu, odnowy biologicznej, dworców autobusowych i kolejowych, terenów rekreacyjnych, cmentarzy, domów przedpogrzebowych, zakładów karnych. Ogółem nadzorowano 288 obiektów, w których przeprowadzono łącznie 127 kontroli. Wyniki kontroli pozwalają stwierdzić, iż stan sanitarny w obszarze w/w obiektów na ogół jest poprawny, nielicznie stwierdzone nieprawidłowości nie stwarzały zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców obszaru objętego nadzorem i w większości przypadków były sprawnie niwelowane.
6. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, w roku 2019 miało prawidłowy przebieg, kontrole stanu sanitarno-higienicznego obiektów przeznaczonych do przechowywania zwłok i szczątków ludzkich oraz środków transportu przeznaczonych do ich przewozu nie wykazały naruszeń prawa. Nadzór nad prowadzeniem ekshumacji ujawnił jedną nieprawidłowość, po wydaniu zaleceń, sprawnie wdrożono prawidłowe postępowanie. Opiniowano w 15 sprawach sprowadzenia zwłok z zagranicy. Każdorazowo z uwagi

komplet dokumentacji, która pozwalała jednoznacznie stwierdzić, że nie stanowi on zagrożenia dla bezpieczeństwa sanitarnego, opinia ta była pozytywna.

7. W roku 2019 nie odnotowano naruszeń w zakresie hałasu i zanieczyszczeń powietrza wewnątrz pomieszczeń, obecności czynników szkodliwych wydzielanych przez materiały budowlane w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi.

Podsumowanie i wnioski:

- Jakość wody w wodociągach sieciowych, kształtuje się na dobrym poziomie. Występujące niezgodności charakteryzowały się zazwyczaj niewielkim poziomem przekroczenia dopuszczalnych wartości.
- Niewielka dostępność do systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, co wiąże się ze spożywaniem wody z niepewnych źródeł przez większość mieszkańców powiatu może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych, w przypadku, gdy spożywana jest woda o nieodpowiedniej jakości.
- Poziom bezpieczeństwa w zakresie obiektów użyteczności publicznej oraz postępowanie prowadzone w związku z ich funkcjonowaniem przedstawia się na dobrym poziomie.

II. Nadzór nad warunkami higienicznymi środowiska pracy w zakładach pracy

1. Sekcja Higieny Pracy objęła nadzorem 299 zakładów z czego skontrolowała – 81 zakładów pracy, przeprowadzono 117 kontroli sanitarnych ,wydano 44 decyzji nakazowych. Najczęściej powtarzające się uchybienia z zakresu:

- poprawy warunków pracy,
- obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia ,
- braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia,
- nieaktualna lub niekompletna ocena ryzyka zawodowego,
- sporządzenia spisu stosowania niebezpiecznych mieszanin chemicznych
- wyposażenia pracowników w środki ochrony indywidualnej zgodnie z zaleceniami zamieszczonymi w kartach charakterystyki stosowanych niebezpiecznych mieszanin chemicznych
- zaprowadzenie rejestru czynników szkodliwych oraz karty badan i pomiarów czynników szkodliwych

2. Choroby zawodowe:

Przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych u pracowników i byłych pracowników zakładów pracy z terenu powiatu jasielskiego. Dotyczyły one:

- obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy,
- choroby zakaźnej – boreliozy,
- choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym,
- astmy oskrzelowej,
- nowotworu złośliwego powstałego w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi,
- utarty słuchu spowodowana narażeniem na hałas.

W 2019 wydano 2 decyzje o braku i stwierdzeniu chorób zawodowych i 3 decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych. Decyzje o stwierdzeniu dotyczyły:

- choroby zakaźnej: boreliozy,
- przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy: zespół ciałki w obrębie nadgarstka.

3. Przeprowadzono w 110 zakładach badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. W ramach nadzoru nad środowiskiem pracy wykonano w 21 zakładach pomiary czynników szkodliwych na terenie powiatu. Pomiary i badania środowiskowe wykonane zostały przez akredytowane Laboratorium PSSE w Jaśle. Jak wynika z analizy wyników dotychczas przeprowadzonych badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy w skontrolowanych zakładach w narażeniu na ponadnormatywne parametry środowiska pracy pracuje 337 pracowników w 16 zakładach pracy.
4. Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad czynnikami rakotwórczymi. Skontrolowano 7 zakładów pracy, w których 132 pracowników pracuje w narażeniu na czynniki rakotwórcze: 32 kobiety, 100 mężczyzn. Przeprowadzono 9 kontroli i wydano 2 decyzje zarządzające dotyczące zaprowadzenia rejestru prac w zakresie czynników rakotwórczych.
W zakładach pracy na terenie działalności PPIS w Jaśle występują następujące czynniki rakotwórcze, chlorek winylu, związki chromu 6-cio wartościowego, nikiel i jego związki, benzo (a) piren, kadm i jego związki, pył drewna twardego.
5. Sekcja Higieny Pracy prowadziła nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi. Skontrolowała 3 zakłady pracy wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3, 13 dystrybutorów substancji chemicznych i ich mieszanin oraz 54 stosujących substancje chemiczne i ich mieszanin i 3 zakłady wprowadzające do obrotu produkty biobójcze. Przeprowadzono 66 kontroli i wydano 6 decyzji stwierdzających uchybienia w zakresie braku aktualnej oceny ryzyka związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych, braku instrukcji bhp uwzględniających informacje zawarte w kartach charakterystyki, braku instrukcji składowania niebezpiecznych mieszanin chemicznych.
6. Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne
W 2019 roku w powiecie jasielskim nie stwierdzono zatruć środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.
Nie stwierdzono również w produkcji i w obrocie środków zastępczych i nowych substancjami psychoaktywnych.

Podsumowanie i wnioski:

Systematyczne sprawowanie nadzoru Inspekcji Sanitarnej we współpracy z przedsiębiorcami skutkuje poprawą warunków pracy w stosunku do lat poprzednich oraz zmniejszeniem występowania chorób zawodowych.

III. Nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej

Nadzór nad warunkami higieny radiacyjnej na terenie powiatu jasielskiego prowadził i prowadzi Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie. Z informacji dostępnych dla PPIS w Jaśle wynika, że wyniki tego nadzoru nie budzą obaw i zastrzeżeń w zakresie bezpieczeństwa radiacyjnego powiatu.

IV. Nadzór nad higieną procesów nauczania i wychowania w placówkach oświatowo - wychowawczych

1. Na terenie powiatu jasielskiego w 2019r. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 120 obiektów stałych w tym:

- 5 żłobków
- 23 przedszkola
- 46 szkół podstawowych
- 3 licea ogólnokształcące
- 5 szkół policealnych
- 28 zespołów szkół
- 2 szkoły wyższe
- 4 placówki wsparcia dziennego
- 3 placówki pracy pozaszkolnej
- 1 ogród jordanowski.

Ponadto podczas akcji letniej i zimowej objęto nadzorem 39 placówek sezonowych.

Ogółem przeprowadzono 230 kontroli sanitarnych (są to kontrole obiektów stałych - 191 oraz 27 kontroli sezonowych, przeprowadzono ponadto 3 kontrole schronisk sezonowych a także 9 kontroli placówek prowadzących działalność w ramach tzw. „otwartych drzwi”), w wyniku których wydano 32 decyzje administracyjno - nakazowych oraz 11 decyzji o ustaleniu opłat za czynności kontrolne. Ponadto wystawiono 37 decyzji zmieniających terminy wykonania decyzji wydanych wcześniej oraz 1 decyzje uchylającą (umarzającą). Decyzje administracyjne nakazowe w obiektach oświatowo – wychowawczych wydane w okresie od 01.01.2019 – 31.12.2019 r. dotyczyły:

- 3 Przedszkoli, 16 Szkół Podstawowych,
- 11 Zespołów Szkół , 1 LO,
- 1 Ogród Jordanowski

Wydane decyzje dotyczyły między innymi:

- poprawy stanu techniczno – sanitarnego w placówkach (sale zajęć, sanitariaty, sale gimnastyczne, korytarze, szatnie),
- poprawy stanu technicznego mebli, właściwego oznakowania, zabezpieczenia grzejników,
- poprawy stanu technicznego urządzeń na placach zabaw,
- stanu technicznego okien, poprawy stanu technicznego ogrodzenia oraz drogi dojścia do szkoły,
- zapewnienie wody bieżącej zimnej i ciepłej w klasopracowni chemicznej.

W ciągu roku wystosowano 4 wystąpienia, które dotyczyły:

- poprawy rozkładu zajęć lekcyjnych - 1 przypadek
- poprawy złego oświetlenia - 3 przypadki

2. Szkoły prowadzą **żywienie** w formie obiadów I lub II daniowych. Własne bloki żywieniowe posiada 11 szkół podstawowych, 4 zespoły szkół. W pozostałych placówkach dożywianie w formie cateringu .

Z dożywiania – obiadów pełnych (II daniowych) skorzystało - 3412 dzieci (z 24 placówek), z obiadów I daniowych – 1415 dzieci (48 placówki). Dofinansowanie do posiłków miało 1150 uczniów. Napój (herbata, mleko) podawano w 67 placówkach – skorzystało 5285 dzieci.

3. Szczególną uwagę zwraca się na warunki do **utrzymania higieny** osobistej uczniów. We wszystkich placówkach zapewniono wodę bieżącą zimną i ciepłą, nie ma placówek z ustępami zewnętrznymi.

W sporadycznych przypadkach w sanitariatach szkolnych brakowało ręczników jednorazowego użytku, mydła w dozownikach, uchwytów na ręczniki i papier toaletowy, pojemników na mydło.

4. **Stanowisko pracy ucznia** (stół, krzesło), z którego uczeń korzysta przez znaczną część czasu w szkole, ma istotny wpływ na jego postawę i zdrowie. Kontrolę dostosowania mebli do wzrostu uczniów przeprowadzono w 11 szkołach podstawowych, w 34 oddziałach. Ocenie poddano 475 dzieci. W 3 placówkach w 3 oddziałach, 12 dzieci korzystało z mebli niedostosowanych do wzrostu lub wysokości podkolanowej. Poza nieprzestrzeganiem przez pedagogów zasady właściwego rozsadzania dzieci w ławkach, jako występujące niedociągnięcie występuje błędne zestawienie lub nieoznakowanie stolików i krzeseł. Ponadto w 4 przedszkolach (10 oddziałach - 226 dzieci) oceniono dostosowanie mebli do wymagań ergonomii. Dostosowanie mebli do wzrostu dzieci w przedszkolach było prawidłowe.

5. **Oceniano również tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych w szkołach.**

Oceną objęto 70 szkół podstawowych (samodzielne + w zespołach szkół) – 654 oddziały, nieprawidłowe stwierdzono w 40 placówkach – w 140 oddziałach.

Rozkłady zajęć w LO - ocenie poddano 2 LO - 5 oddziałów – zły rozkład stwierdzono w 2 placówkach – 4 oddziałach.

W ciągu roku szkolnego Laboratorium Higieny Pracy PSSE w Jaśle wykonało pomiary oświetlenia w 10 placówkach – 27 salach.

Zakwestionowano oświetlenie w 5 placówkach - 8 salach.

6. W okresie **ferii zimowych** objęto nadzorem 9 zimowisk (liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku zimowego 282).

W okresie **lata** 2019 na terenie powiatu jasielskiego zgłoszono do elektronicznej bazy wypoczynku funkcjonowanie 27 turnusów (półkolonie, oazy, obozy harcerskie).

Skontrolowano 18 turnusów, z wypoczynku skorzystało 701 dzieci. Ponadto podczas lata skontrolowano funkcjonowanie 3 sezonowych schronisk młodzieżowych. Z pobytu w schroniskach skorzystało 232 osoby.

Ponadto podczas akcji letniej i zimowej prowadzi się także kontrole placówek organizujących zajęcia dla dzieci i młodzieży w ramach tzw. „**otwartych drzwi**”. Są to np. biblioteki, domy kultury, placówki wsparcia dziennego. Skontrolowano 9 takich placówek. Z zajęć w okresie ferii zimowych i wakacji letnich skorzystało ok. 176 dzieci.

Oprócz kontroli stanu sanitarno - technicznego na placówkach letniego i zimowego wypoczynku prowadzona jest działalność oświatowa - rozdawnictwo materiałów (tematyka różnorodna).

Podsumowanie i wnioski:

- Systematyczne przeprowadzanie kontroli sanitarnych oraz wydawanie decyzji nakazowych po stwierdzeniu nieprawidłowości w placówkach oświatowo – wychowawczych powoduje, iż stan sanitarno – higieniczny ulega poprawie.
- Poziom bezpieczeństwa w powiecie w zakresie zadań realizowanych przez pion higieny Dzieci i Młodzieży jest akceptowalny.
- Realizacja zamierzeń ujętych w planach pracy przebiega terminowo zgodnie z ustalonymi wcześniej terminami.
- Skontrolowano wszystkie ujęte w planie pracy placówki (oprócz tych, które miały zawieszoną działalność, lub tych których nie ujęto w planie kontroli). Mandatów karnych nie nakładano.

V. Nadzór nad warunkami higieny wypoczynku i rekreacji

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna – Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w roku 2019 prowadziła działania w zakresie edukacji z promocji zdrowia, które wynikały z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Działalność opierała się między innymi na koordynacji i nadzorze nad działalnością oświatowo - zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych wpływających na stan zdrowia oraz bezpieczeństwo dzieci, młodzieży szkolnej, ludności pracującej jak również osób zamieszkujących na terenie powiatu jasielskiego.

Działania profilaktyczne, wynikały także z sytuacji epidemiologicznej i występujących problemów a także potrzeb zdrowotnych tutejszej ludności.

Główne kierunki działania Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia:

1. Realizacja programów edukacyjnych i kampanii społecznych w obszarze promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
2. Realizacja programów rządowych i strategii ogólnokrajowej w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób.
3. Nawiązywanie współpracy w zakresie realizacji zadań, ze szczególnym uwzględnieniem władz lokalnych, organów rządowych oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania w zakresie ochrony zdrowia.
4. Inicjowanie zadań w obszarze edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia zgodne z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz potrzebami społeczeństwa.
5. Promowanie zdrowego stylu życia oraz podnoszenie poziomu kultury zdrowotnej społeczeństwa poprzez upowszechnianie wiedzy o zdrowiu i edukację różnych grup ludności.

Powyższe działania oparte były na programach edukacyjnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i obejmowały:

1. „Trzymaj Formę” – inicjatywa dla uczniów szkół podstawowych. Program mający na celu kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród dzieci, młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

Łącznie odbiorców – 3966

2. „Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce”, w tym:

– „Czyste powietrze wokół nas” – program dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego. Inicjatywa mająca na celu profilaktykę antytytoniową adresowaną do dzieci przedszkolnych z udziałem rodziców i opiekunów.

Łącznie odbiorców – 1157

– „Nie pal przy mnie, proszę” – program dla uczniów szkół podstawowych. Interwencja ta ma za zadanie wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy.

Łącznie odbiorców – 369

– „Znajdź właściwe rozwiązanie” – program dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Inicjatywa zapobiegająca paleniu tytoniu wśród starszych uczniów oraz kształtuje zachowania asertywne.

Łącznie odbiorców – 191

3. „Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV”,

w tym:

– „Zawsze razem” – program dla uczniów szkół podstawowych. Interwencja ma na celu kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw wobec słabszych rówieśników, unikania zachowań ryzykownych oraz podejmowanie prawidłowych zachowań żywieniowych.

Łącznie odbiorców – 271

– „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej” – program dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych”. Zadaniem interwencji jest propagowanie bezpiecznych zachowań, dzięki którym uczniowie będą potrafili uchronić się przed zakażeniem HIV.

Łącznie odbiorców – 597

4. „ARS, czyli jak dbać o miłość” – program dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

Inicjatywa ma na celu pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m.in. alkoholu, papierosów czy narkotyków.

Łącznie odbiorców – 242

5. „Wybierz życie – pierwszy krok” – program dla szkół ponadpodstawowych. Plan w którym głównym założeniem jest stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem HPV u młodych ludzi.

Łącznie odbiorców – 510

6. „Moje dziecko idzie do szkoły” – program dla uczniów szkół podstawowych. Interwencja mająca na celu podniesienie wiedzy rodziców oraz dzieci na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych oraz przekonanie o słuszności podejmowanych działań profilaktycznych zarówno w domu, jak i w środowisku szkolnym.

Łącznie odbiorców – 651

7. „Znamie! Znam je?” – program dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Inicjatywa mająca na celu zachęcić młodzież do regularnego badania skóry oraz przestrzegania podstawowych zasad ochrony przez czerniakiem.

Łącznie odbiorców – 866

8. „Podstępne WZW” – program dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Realizacja tej inicjatywy ma na celu upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C

Łącznie odbiorców – 805

9. „Bieg po zdrowie” – program dla uczniów czwartej klasy szkoły podstawowej. Podejmowane działania kreują postawy prozdrowotne, ukazują atrakcyjność życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego, opóźniają lub zapobiegają inicjacji tytoniowej

Łącznie odbiorców – 1483

Ponadto Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia realizowała kampanie ogólnopolskie;

1. „Światowy Dzień bez Tytoniu” - wdrażano działania których zadaniem było przyczynienie się do ochrony obecnych i przyszłych pokoleń przed niszczącymi skutkami zdrowotnymi spowodowanymi paleniem tytoniu.

Łącznie odbiorców – 1483

2. „Światowy Dzień Zdrowia” - inicjowane zadania miały na celu zwrócenie uwagi na „Uniwersalny zasięg/dostęp do opieki zdrowotnej” ze szczególnym uwzględnieniem roli systemu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ).

Łącznie odbiorców – 2315

3. „KIK 68” - celem kampanii jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania.

Łącznie odbiorców – 718

4. „Światowy Dzień Walki z AIDS”- celem tego przedsięwzięcia jest zwiększenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat ryzyka i sposobów unikania zakażeń HIV, by na tej podstawie mogli dokonywać świadomych wyborów chroniących zdrowie i życie.

Łącznie odbiorców – 929

5. „Światowy Dzień Rzucania Palenia” - zadaniem inicjowanych działań jest zachęcenie jak największej grupy palaczy do rzucenia palenia i podniesienia wiedzy o produktach tytoniowych.

Łącznie odbiorców – 1746

6. „Bezpieczne wakacje/ferie ” - zadaniem inicjowanych działań jest umożliwienie spokojnego i bezpiecznego przebiegu zimowej przerwy w nauce oraz zapewnienie bezpiecznego wypoczynku letniego dzieciom i młodzieży.

Łącznie odbiorców – 4917

Na poziomie lokalnym prowadzono m.in. akcje profilaktyczne o tematyce:

1. Profilaktyka – odra

Łącznie odbiorców – 900

2. Profilaktyka – szczepienia ochronne

Łącznie odbiorców – 1000

3. Profilaktyka – wybrane uprawnienia z ustawy za życiem
Łącznie odbiorców – 325
4. Profilaktyka – grypa
Łącznie odbiorców – 205
5. Profilaktyka – wszawica
Łącznie odbiorców – 2193

Z powyższych działań przeprowadzano w 2019 roku 91 wizytacje w placówkach oświatowych.

W zależności od grupy wiekowej przeprowadzono m.in. konkursy o tematyce prozdrowotnej, prelekcje edukacyjne, akcje informacyjno-edukacyjne oraz na bieżąco udzielano poradnictwa merytorycznego dla realizatorów programów edukacyjnych i działań prozdrowotnych oraz osób zainteresowanych działalnością oświatowo-zdrowotną, a także prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Akcje i kampanie oraz ich przebieg był nagłaśniany m.in. na stronie internetowej PSSE oraz w lokalnych mediach.

Podsumowanie i wnioski:

Wdrażane inicjatywy obejmowały działania zapobiegające chorobom, dzięki ich wczesnemu wykryciu i leczeniu oraz utrwalaniu prawidłowych wzorców zdrowego stylu życia. Łącznie zostało objętych profilaktyką około 28 000 mieszkańców powiatu jasielskiego.

VI. Nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, przedmiotów użytku oraz produktów kosmetycznych

Bezpieczeństwo żywności – ogół warunków, które muszą być spełniane, dotyczących w szczególności:

- a) stosowanych substancji dodatkowych i aromatów,
- b) poziomów substancji zanieczyszczających,
- c) pozostałości pestycydów,
- d) warunków napromieniania żywności,
- e) cech organoleptycznych,

i działań, które muszą być podejmowane na wszystkich etapach produkcji lub obrotu żywnością - w celu zapewnienia zdrowia i życia człowieka.

W 2019 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle monitorował występowanie i wycofywanie z rynku powiatu środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością zgłoszone w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznej żywności i paszach (RASFF) oraz produkty kosmetyczne zgłoszone do systemu produktów nieżywnościowych mogących stanowić zagrożenie dla konsumentów (RAPEX) tj.:

1. Suplement diety „Moja wątroba” – niedeklarowane napromienienie suplementu.
2. Suplement diety „Propolis Plus” – przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów

- benzo(a)pirenu oraz sumy (WWA).
3. „Liście Ginko biloba” - przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów (WWA).
 4. Suplement diety „Propolis Forte o smaku mentolowym” - przekroczenie najwyższych dopuszczalnych poziomów benzo(a)pirenu oraz sumy (WWA).
 5. „Mąka żytnia typ 720 do wypieku domowego chleba” - przekroczenie dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A.
 6. „Genuss Plus wafle kukurydziane solone” i „enerBio wafle kukurydziane bezglutenowe” – możliwa obecność kawałków metalu.
 7. „Babydream Baby – Múśli” musli owocowe po 7 miesiącu – obecność szypulek jabłek w proszku z jabłek.
 8. „Filety z piersi kurczaka” – obecność Salmonella Infantis.
 9. „Żytnie płatki błyskawiczne pełnoziarniste” - przekroczenie dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A.
 10. „Woda źródłana niegazowana Nestle Pure Life” – obecność bakterii z grupy coli.
 11. Łyżka kuchenna „Stella Odelo” z nylonu i stali nierdzewnej – migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych.
 12. Hrnec Skleněný 500 ml, kubki szklane – stwierdzenie migracji ołowiu i kadmu.
 13. „Gorczyca cała biała” - obecność Salmonella Typimurium.
 14. „Ser żółty Gouda” – wykrycie bakterii Listeria monocytogenes.
 15. „Alesto, orzeszki ziemne panierowane w pikantnym cieście o smaku paprykowym” – obecność w produkcie niedeklarowanego na opakowaniu składnika alergennego glutenu (mąka pszenna).
 16. Przybory kuchenne pn. „Ustensils de cuisine” – migracja pierwszorzędowych amin aromatycznych.
 17. Suplement diety „L-Carnitine 4000 Power” – przekroczony maksymalny poziom substancji słodzącej sacharyny (E 954).
 18. „Biszkopty z nadzieniem morelowym i polewą kakaową” – obecność pleśni widocznej gołym okiem.
 19. „Papryka słodka konserwowa” – niedeklarowany na etykiecie składnik alergenny – SO₂.
 20. „Filet z piersi kurcząt, klasa A, świeży” i „Filet z piersi kurcząt z obojczykiem, klasa A, świeży” - obecność Salmonella Enteritidis.
 21. „Michałki z Hanki” – obecność larw w produkcie.
 22. Chusteczki nawilżane „Lula Baby” – obecność bakterii chorobotwórczych (Staphylococcus aureus).
 23. „Bevola żel pod prysznic Wild Rose 500 ml” – zwiększona ilość bakterii Pluralibacter gergoviae.

W 2019 roku stwierdzono dalszą poprawę w zakresie opracowania i wdrażania systemów dobrej praktyki higienicznej, dobrej praktyki produkcyjnej oraz systemu HACCP w zakładach spożywczych. Pomimo tych pozytywnych tendencji nadal stwierdzano usterki w zakresie przestrzegania zasad higieny określonych w przepisach prawa krajowego i wspólnotowego.

W wyniku stwierdzonych usterek podczas przeprowadzonych 727 kontroli sanitarnych wydano 252 decyzji administracyjnych i 186 decyzji płatniczych; nałożono 120 mandatów karnych na kwotę 15570 złotych i 3 kary administracyjne na kwotę 1100 złotych; wysłano 4 wnioski do Państwowego Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie o ukaranie

w związku z brakiem rejestracji zakładu (3 wnioski), błędne znakowanie środków spożywczych na stronie internetowej (1 wniosek).

Z pobranych do badań laboratoryjnych 282 próbek nie zakwestionowano żadnej próbki.

Wszystkie zagrożenia jakie występowały w ubiegłym roku w obszarach żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych były opanowane.

Pomimo usterek stwierdzanych w trakcie prowadzenia urzędowych kontroli, stan higieniczno-sanitarny nadzorowanych obiektów nie uległ pogorszeniu, natomiast w dalszym ciągu wymaga od wszystkich podmiotów gospodarczych działań naprawczych a od organów kontroli urzędowych systematycznego nadzoru.

Podsumowanie i wnioski:

Stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych w roku 2019 był na poziomie akceptowalnym. Osiągnięte jest to m. in. poprzez modernizację obiektów oraz wprowadzanie systemów zapewnienia jakości. W celu zapewnienia przez przedsiębiorców właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadzór nad w/w obiektami w dalszym ciągu będzie kontynuowany przez organy PIS.

VII. Nadzór nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

1. Stan sanitarny zakładów prowadzących działalność leczniczą

W roku 2019 na terenie powiatu jasielskiego przeprowadzono 156 kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, w wyniku których wydano 8 decyzji (5 nakazowych i 3 rachunkowe) dotyczących:

- nieprawidłowego zakresu kontroli wewnętrznej;
- niewłaściwych warunków przechowywania preparatów szczepionkowych – braku stałego monitoringu temperatury w lodówce, co uniemożliwia zapewnienie ochrony szczepionek przed niepotrzebnym zniszczeniem;
- nieodpowiedniego postępowania z narzędziami po sterylizacji;
- braku kontroli chemicznej i fizycznej procesu sterylizacji;
- złego stanu sanitarno-technicznego placówki.

Kontrolę przeprowadzono w obiektach udzielających świadczeń zdrowotnych w systemie ambulatoryjnym. Są to przychodnie, poradnie, grupowe oraz indywidualne praktyki lekarskie i pielęgniarskie a także obiekty świadczące usługi medyczne. Obiekty posiadają opracowane procedury dekontaminacji narzędzi i sprzętu wielokrotnego użytku, mycia i dezynfekcji powierzchni, pomieszczeń oraz rąk, postępowania z brudną bielizną i odpadami medycznymi. Dezynfekcja i sterylizacja narzędzi oraz sprzętu wielokrotnego użytku przeprowadzana jest w gabinetach zabiegowych i stomatologicznych, wyłącznie w autoklawach. Podmioty

teprowadzą kontrolę procesów sterylizacji zgodnie z najnowszymi standardami tj. w oparciu o „Ogólne wytyczne dla wszystkich podmiotów wykonujących procesy dekontaminacji, w tym sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użytku wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynności, podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia”, opracowane przez ekspertów Stowarzyszenia Higieny Lecznictwa, Polskiego Stowarzyszenia Sterylizacji Medycznej i Narodowego Instytutu Leków. W przychodniach oraz w pozostałych gabinetach, w których udzielane są świadczenia zdrowotne stosuje się narzędzia jednorazowego użytku. Zaopatrzenie placówek w środki czystości, środki do dezynfekcji, materiały opatrunkowe i bieliznę oceniono jako wystarczające. Sposób postępowania z odpadami medycznymi i komunalnymi zgodny z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. Wszystkie podmioty wytwarzające odpady medyczne niebezpieczne mają umowy na odbiór odpadów zawarte z firmami posiadającymi zezwolenie na odbiór i utylizację odpadów medycznych i niebezpiecznych.

2. Realizacja szczepień ochronnych

W roku 2019 prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych poprzez:

- kontrole planowe i doraźne;
- przygotowanie kwartalnych sprawozdań z przeprowadzonych szczepień ochronnych wg ilości wykorzystanych szczepionek oraz wg informacji zawartych w kartach uodpornienia przechowywanych przez składającego sprawozdanie;
- przygotowanie półrocznych sprawozdań o osobach uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych;
- działanie organów PIS podejmowanych w celu egzekwowania wykonania obowiązku szczepień przez osoby uchylające się;
- przygotowanie rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych (MZ-54);
- prowadzenie rejestru działań administracyjnych wobec rodziców uchylających się od obowiązku szczepień swoich dzieci;
- przygotowanie rocznego zapotrzebowania na preparaty szczepionkowe;
- prowadzenie rejestru niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Szczepienia obowiązkowe wykonywano u dzieci i młodzieży w wieku 0-20 lat przeciwko chorobom zakaźnym takim jak: wirusowe zapalenie wątroby typu B, gruźlica, błonica, tężec, krztusiec, poliomyelitis, odra, świnka, różyczka oraz powodowanymi przez bakterie *Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*.

W 2019 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaśle nadzorowała wykonanie szczepień ochronnych w 39 punktach szczepień. W ramach nadzoru nad szczepieniami w 2019 roku przeprowadzono 56 kontroli w zakresie oceny prowadzenia i wykonania szczepień ochronnych na terenie powiatu jasielskiego. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 5 niepożądanych odczynów po szczepieniu. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle wszczął postępowanie administracyjne wobec rodziców 2 dzieci, uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. W bieżącym roku szczepienia ochronne przeciwko chorobom zakaźnym prowadzono zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych na 2019 rok stanowiącego załącznik do Komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 25.10.2018 r. Bardzo ważnym

elementem profilaktyki chorób zakaźnych są szczepienia ochronne. Warunkiem utrzymania korzystnej sytuacji epidemiologicznej jest uzyskanie wysokiego odsetka zaszczepionych dzieci do drugiego roku życia.

3. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych na terenie powiatu jasielskiego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle przedkłada analizę sytuacji epidemiologicznej w oparciu o rejestrowane choroby zakaźne w 2019 roku w porównaniu z rokiem 2018. W Polsce zgłaszanie, kwalifikacja oraz rejestracja zachorowań na choroby zakaźne opiera się na opracowanych przez Państwowy Zakład Higieny „Definicjach chorób zakaźnych”. Zastosowanie powyższych definicji, ma na celu ujednoczenie zgłaszalności chorób zakaźnych i zapewnienie porównywalności danych, zbieranych w ramach nadzoru epidemiologicznego w Polsce oraz we Wspólnocie Europejskiej. Powyższą analizą zostały objęte jednostki i zespoły chorobowe, które stanowiły problem epidemiologiczny. W roku 2019 na terenie powiatu jasielskiego wśród chorób podlegających zgłaszaniu nie odnotowano zachorowań na czerwonkę bakteryjną, odrę, ospę prawdziwą, dury brzuszne i dury rzekome. Zagrożenie zachorowaniami na te choroby nie jest wysokie. Wymagają one jednak utrzymania stałego nadzoru z racji ich znaczenia klinicznego i potencjału epidemicznego. Na obszarze działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle w roku bieżącym na terenie Powiatu Jasielskiego zarejestrowano łącznie 3295 przypadków zachorowań na choroby zakaźne u ludzi lub wykryto u nich czynnik chorobotwórczy. W 447 przypadkach zachorowań bądź podejrzeń zachorowań na chorobę zakaźną, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Jaśle przeprowadzili dochodzenie epidemiologiczne. W 2019 roku opracowano 5 zbiorowych zatruc pokarmowych. Włącznie nadzorem objęto 27 osób. 12 osób było chorych, w tym 10 hospitalizowanych. W dochodzeniu epidemiologicznym ustalono, że potwierdzonym czynnikiem etiologicznym zachorowań były: *Salmonella Enteritidis*, Rotawirus.

3.1. Salmonellozy

W roku sprawozdawczym sytuacja epidemiologiczna w zakresie zatruc pokarmowych pałeczkami *Salmonella* uległa poprawie w stosunku do roku ubiegłego. W roku 2018 zgłoszono 47, natomiast w 2019 - tylko 25 przypadków. Z prób kału pobranych od osób chorych wyhodowano pałeczki *Salmonella enteritidis*. Zachorowania wystąpiły w środowiskach rodzinno – domowych. Przy podziale „miasto-wieś” więcej zachorowań było na terenie wiejskim – 18, w tym 10 mężczyzn i 8 kobiet. W okresie sprawozdawczym ponadto zgłoszono 1 przypadek posocznicy oraz 1 przypadek innego zakażenia pozajelitowego.

Zachorowania wg. grup wiekowych:

0-4	9 zachorowań
5-9	2 „
10-14	2 „

15-19	0	„
20-24	0	„
25-29	0	„
30-34	0	„
35-39	1	„
40-44	0	„
45-49	1	„
50-54	0	„
55-59	0	„
60-64	4	„
65-74	1	„
>75	5	„

Zachorowania wg dat zachorowań:

Styczeń	0	zachorowanie
Luty	0	„
Marzec	1	„
Kwiecień	4	„
Maj	3	„
Czerwiec	4	„
Lipiec	2	„
Sierpień	4	„
Wrzesień	4	„
Październik	2	„
Listopad	1	„
Grudzień	0	„

W rejestrze nosicieli Salmonelli w 2019 roku zarejestrowano 8 osób, z czego skreślono 9 (w tym 3 osoby zarejestrowane jeszcze w 2018r.). Pod nadzorem sanitarnym tut. Inspektora w dalszym ciągu pozostaje 1 stały nosiciel Salmonelli para B.

3.2. Biegunki u dzieci do lat 2

Sytuacja epidemiologiczna w roku sprawozdawczym w zakresie zachorowań na biegunkę uległa pogorszeniu w stosunku do roku ubiegłego. W roku 2018 zgłoszono zachorowania u 30 dzieci, natomiast w 2019 roku odnotowano 49 przypadków. Z powodu biegunki hospitalizowano 39 dzieci.

3.3. Bakteryjne zakażenia jelitowe

W 2019 roku odnotowano 21 bakteryjnych zakażeń jelitowych, w tym 8 zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile*, 12 sklasyfikowano jako inne określone zakażenia jelitowe oraz 1 wywołane przez *Campylobacter*. Ogółem hospitalizowano 20 osób.

Clostridium difficile jest bakterią powszechnie występującą w środowisku. Kolonizacja tym patogenem jest szczególnie częsta w warunkach szpitalnych. Do wystąpienia choroby przyczynia się narażenie na czynniki ryzyka tj. hospitalizacja, antybiotykoterapia, wiek, obciążenie chorobami dodatkowymi. Zachorowania wywołane przez *Clostridium difficile* wystąpiły wśród osób dorosłych w szczególności zachorowania dominowały u chorych po 60 roku życia. W wyniku przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych z chorymi ustalono, że zakażenia nastąpiły wskutek długotrwałej hospitalizacji i antybiotykoterapii. U chorych wystąpiły typowe objawy kliniczne, a rozpoznanie potwierdzono badaniami kału. Najwięcej zachorowań przypadało na miesiąc Listopad. Przy podziale na „miasto-wieś”, oraz płeć liczba zachorowań jest jednakowa po 4 przypadki.

W ubiegłym roku odnotowano 1 ognisko zakażenia szpitalnego *Clostridium difficile*. Ustalono, iż narażonych na zakażenie było 55 osób, natomiast u 2 chorych laboratoryjnie potwierdzono obecność *Clostridium difficile*. Osoby te zostały izolowane. Jednocześnie wzmożono reżim sanitarny na oddziale, do dezynfekcji włączono środki sporobójcze, wzmożono kontrole przestrzegania procedur epidemiologicznych. Nie odnotowano zachorowań wśród personelu.

3.4. Płonica

W 2019 roku liczba zachorowań wzrosła. Zarejestrowano 9 przypadków. Zapadalność u kobiet jest dwukrotnie wyższa niż u mężczyzn – zachorowało 3 mężczyzn i 6 kobiet, natomiast na terenie miasta – tylko 1 osoba.

3.5 Zapalenia opon mózgowych oraz zapalenie mózgu

W 2019 roku opracowano 10 przypadków zapalenia opon mózgowych innych i nieokreślonych. Na terenie powiatu jasielskiego zarejestrowano również 1 przypadek wirusowego zapalenia opon mózgowych u mężczyzny z terenu wiejskiego. Ponadto w ubiegłym roku odnotowano 2 przypadki zapalenia mózgu inne i nieokreślone oraz 2 przypadki wirusowego zapalenia mózgu inne określone i nieokreślone.

3.6 Róża

Zarejestrowano 13 przypadków róży. Rozpoznanie zachorowań stawiano na podstawie objawów klinicznych bez poparcia laboratoryjnego. Żadna z osób nie wymagała hospitalizacji.

3.7 Pokąsania przez zwierzęta

W minionym roku zarejestrowano 183 pokąsań przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę. Sprawcami pokąsań były zwierzęta domowe oraz zwierzęta dzikie. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 52 osoby ze względu na brak możliwości obserwacji zwierzęcia będącego sprawcą pokąsania. W omawianym okresie na terenie naszego

powiatu nie stwierdzono przypadków zachorowania na wściekliznę u ludzi.

3.8 Borelioza

Borelioza jest odzwierzęcą wieloukładową chorobą zakaźną. Symptomatologia boreliozy jest zróżnicowana dlatego istotnym czynnikiem mającym wpływ na rozpoznawalność boreliozy jest diagnostyka laboratoryjna. Przeciwno boreliozie nie ma szczepionki, co potęguje problem i uniemożliwia szybkie jego opanowanie. W roku 2019 zmniejszyła się ilość zgłaszanych zachorowań z 79 do 37 przypadków, w tym 1 przypadek neuroboreliozy, z czego 6 osób było hospitalizowano w jasielskim szpitalu.

3.9 Ospa wietrzna

Ospa wietrzna występuje zwykle u dzieci. Na ogół stwierdza się u nich łagodne objawy kliniczne takie jak brak łaknienia, ból głowy, osłabienie, niewysoka gorączka, wysypka. U młodzieży i dorosłych może charakteryzować się znacznym nasileniem objawów. Ryzyko wystąpienia powikłań po zachorowaniu (np. wtórne zakażenia bakteryjne skóry, bakteryjne zapalenie płuc, zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenie serca itp.) wzrasta wraz z wiekiem. Zachorowalność na ospę wietrzną w 2019 roku uległa znacznemu wzrostowi - zgłoszono 451 przypadków (w 2018r. zgłoszono 358 przypadków ospy). Przeważały zachorowania na terenie wiejskim, bo aż 319 osoby, w tym 160 mężczyzn i 159 kobiet. Większość zachorowań miało przebieg łagodny, ale 3 osoby były hospitalizowane. Najlicniejsza grupa wiekowa pacjentów, znalazła się w przedziale: od 4 do 6 roku życia.

Sezonowy rozkład zachorowań

Styczeń	105 zachorowań
Luty	62 „
Marze	74 „
Kwiecień	54 „
Maj	37 „
Czerwiec	32 „
Lipiec	12 „
Sierpień	10 „
Wrzesień	3 „
Październik	14 „
Listopad	26 „
Grudzień	22 „

3.10 Różyczka

Różyczka jest ostrą, zakaźną infekcją wirusową najczęściej występującą u dzieci i osób młodych. Zwykle o łagodnym przebiegu, jest jednak niebezpieczna dla kobiet w ciąży – może powodować śmierć płodu lub wystąpienie u dziecka wad wrodzonych, znanych jako zespół różyczki wrodzonej. Wprowadzenie powszechnych szczepień przeciwko różyczce

dla dzieci obojga płci oraz stosowanie dwóch dawek tej szczepionki powoduje systematyczny spadek zapadalności na tę chorobę. W 2019 roku odnotowano tylko 2 przypadki zachorowania, które nie wymagały hospitalizacji. Dzieci pochodziły z terenu wiejskiego.

3.11 Krztusiec

Krztusiec jest bakteryjną chorobą zakaźną wywołaną przez tzw. pałeczki krztuśca. Ma charakter przewlekły, przebiega pod postacią zapalenia oskrzeli z ciężkimi napadami kaszlu. Po wprowadzeniu do Programu Szczepień Ochronnych dodatkowej dawki szczepienia przypominającego p/krztuścowi dla dzieci w 14 r.ż., zachorowalność na krztusiec spadła. W omawianym okresie na terenie powiatu naszego nie stwierdzono przypadków zachorowania.

3.12 Ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat.

W związku z kontynuacją Programu Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącego eradykacji zachorowań na polimielitis Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi czynny monitoring zachorowań na ostre porażenie wiotkie u dzieci do lat 14 oraz nadzoruje działania profilaktyczne w zakresie wykonania szczepień ochronnych przeciwko poliomyelitis. W omawianym okresie na terenie powiatu jasielskiego nie stwierdzono przypadków zachorowania.

3.13 Zakażenia meningokokowe

Wywoływane są przez bakterie zwane meningokokami, które mogą spowodować zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Mogą również wywołać posocnicę (sepsę) czyli uogólnioną odpowiedź organizmu na zakażenie, określane wspólnie mianem inwazyjnej choroby meningokokowej. U około 20 - 40% zdrowych ludzi (nosicieli) meningokoki występują w jamie nosowogardłowej nie powodując żadnych dolegliwości ani objawów. W okresie poddany analizie, zarejestrowano 1 przypadek (potwierdzony) zapalenia meningokokowego opon mózgowych w przebiegu posocnicy meningokokowej. W posiewie z płynu mózgowo-rdzeniowego wyhodowano: obecność materiału genetycznego, specyficznego dla *Neisseria meningitidis* typ C. Przypadek dotyczył dziewczynki – lat 6, nie zaszczepionej p/meningokokom, która wraz z rodzicami przyleciała z Nowego Jorku. Zasięg zagrożenia był międzynarodowy. Przypadek zgłoszony do Krajowego Punktu Centralnego ds. MPZ. Po otrzymaniu informacji o zachorowaniu bezzwłocznie przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne. Poinformowano osoby z otoczenia chorej o konieczności zgłoszenia się do lekarza w celu zastosowania chemioprophylaktyki. Dziecko zostało wypisane z oddziału w stanie ogólnym dobrym. Nie ustalono źródła zakażenia, brak było innych zgłoszeń zachorowań na tę jednostkę chorobową.

3.14 Wirusowe Zapalenie Wątroby

Wirusowe zapalenia wątroby to choroby wywoływane przez hepatotropowe wirusy, które powodują stan zapalny wątroby. W niektórych przypadkach WZW może przebiegać jak ciężka choroba i grozić poważnymi następstwami zdrowotnymi. Zależy to między innymi od typu WZW oraz wieku zakażonego, jego stanu zdrowia przed zakażeniem i chorób współistniejących. Wirusy wywołujące WZW są odporne na działanie czynników fizycznych i chemicznych. Na terenie powiatu jasielskiego w okresie sprawozdawczym, liczba zgłoszonych zachorowań utrzymywała się na podobnym poziomie co w roku ubiegłym. Zachorowania rejestrowane są w elektronicznym rejestrze Hepatitis.

3.15 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B

W zakresie zachorowań na WZW typu B aktualną sytuację epidemiologiczną można uznać za korzystną, głównie z powodu szerokiego rozpowszechnienia szczepień ochronnych. W 2019 r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowań, hospitalizowano 2 osoby. Nie odnotowano zachorowań ostrych.

3.16 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C

Ważnym problemem epidemiologicznym są zachorowania na WZW typu C. Zakażenie wirusem HCV występuje głównie w postaci bezobjawowej. Chorobę rozpoznaje się na ogół przypadkowo w późnym jej okresie. Zakażenie prowadzi do poważnych następstw zdrowotnych w postaci przewlekłego zapalenia wątroby, marskości wątroby i raka wątroby. W roku 2019 zarejestrowano 8 zachorowań z objawami zapalenia wątroby i obecnością przeciwciał anty HCV, hospitalizowano 5 osób. Z uwagi na brak metod zapobiegania zakażeniom HCV w drodze szczepień ochronnych, szerzeniu się zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C można zapobiec jedynie w drodze działań nie swoistych polegających na wdrożeniu i utrzymaniu wysokich standardów higieniczno-sanitarnych wykonywania świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedyceznym przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek. WZW typu C pozostaje poważnym problemem zdrowia publicznego, dlatego konieczne jest dalsze usprawnianie działań profilaktycznych i edukacyjnych zmierzających do poprawy bezpieczeństwa procedur medycznych i równoległe do poprawy wykrywania wcześniej nabytych zakażeń.

3.17 Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A

W 2019 r. nie odnotowano zachorowań na WZW A.

3.18 Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)

W 2019 roku liczba zachorowań wzrosła. Zarejestrowano 2 przypadki. Zachorowania dotyczyły 2 dzieci: dziewczynki w wieku 7 lat z terenu wiejskiego oraz chłopca 9 letniego z miasta.

3.19 Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*

W omawianym okresie na terenie powiatu jasielskiego opracowano 3 przypadki tej choroby. Osoby te były hospitalizowane w Szpitalu Specjalistycznym w Jaśle.

3.20 Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną prątkiem gruźlicy, która z reguły zajmuje płuca, choć zdarzają się również przypadki gruźlicy pozapłucnej. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaśle rozpoznaje i monitoruje sytuację epidemiologiczną gruźlicy poprzez prowadzenie rejestru osób chorych na gruźlicę, prowadzenie nadzoru epidemiologicznego nad osobami chorymi na gruźlicę od momentu rozpoznania choroby do całkowitego wyleczenia oraz nad osobami z kontaktu z chorymi. W 2019 roku na naszym terenie przeprowadzono 8 wywiadów epidemiologicznych z osobami chorymi lub podejrzanymi o zachorowanie na gruźlicę.

3.21 Zakażenie HIV i zachorowanie na AIDS

W 2019 roku nie zarejestrowano przypadków zespołu nabytego upośledzenia odporności – AIDS, natomiast odnotowano 1 nowo wykryte zakażenia HIV.

3.22 Kiła

W bieżącym roku opracowano 2 przypadki kiły: wczesną i późną. Zachorowania dotyczyły 2 mężczyzn z terenu wiejskiego. Osoby te były hospitalizowane w Szpitalu Specjalistycznym w Jaśle.

3.23 Rzeżączka

W omawianym okresie na terenie powiatu jasielskiego stwierdzono 1 przypadek rzeżączki. Zachorowania dotyczyło mężczyzny z terenu wiejskiego.

3.24 Chłamydie

W 2019 roku zarejestrowano 4 przypadki zachorowań. Zachorowania dotyczyły 3 kobiet z miasta oraz 1 mężczyzny z terenu wiejskiego.

3.25 Grypa

W 2019 roku do tut. Stacji zgłoszono 2362 zachorowania i podejrzenia na grypę sezonową i infekcje grypopodobne. Informacje te zebrano na podstawie meldunków epidemiologicznych otrzymanych z przychodni i ośrodków zdrowia. Większość zachorowań rozpoznano na podstawie objawów klinicznych, ale 4 przypadki potwierdzono laboratoryjnie, z czego jedna osoba była hospitalizowana. Jednym z skutecznych sposobów

ograniczenia ryzyka zachorowania na gripę jest coroczne szczepienie się. Ogółem zaszczepiono na gripę 2431 osób, w tym 800 osób w ramach programu zdrowotnego finansowanego przez Urząd Miasta dla mieszkańców Jasła powyżej 60 roku życia.

Wiek	Liczba zachorowań oraz podejrzeń		Powody skierowania do szpitala	
	Ogółem	W tym osoby skierowane do szpitala	Objawy ze strony układu krążenia	Objawy ze strony układu oddechowego
0-4	479	41	-	27
5-14	569	14	-	10
15-64	1079	10	-	8
>65	235	13	1	12
Razem	2362	78	1	57

3.26 Zgony z powodu chorób zakaźnych

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu zarejestrowano 2 przypadki zgonów z powodu chorób zakaźnych, podlegających ustawowemu zgłaszaniu do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Wszystkie przypadki zgonów dotyczyły osób po 60 r.z. Przypadki dotyczyły zgonów z powodu: *Clostridium defficile* oraz zapalenia mózgu.

Choroby zakaźne są ciągle istotnym problemem zdrowia publicznego, stąd zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych i zakażeń wśród ludzi jest jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Sekcję Epidemiologii. W celu zwiększenia bezpieczeństwa pacjentów i personelu egzekwowano prawidłowe stosowanie zasad aseptyki i antyseptyki, właściwą organizację pracy w zakładach leczenia otwartego. W przypadku chorób zakaźnych infekcyjnych, którym można zapobiegać poprzez czynne uodpornienie populacji stosowano szczepienia ochronne zarówno obowiązkowe (wynikające z kalendarza szczepień) jak i u wybranych grup ludności.

Podsumowanie i wnioski:

Analiza wyników działań prowadzonych na terenie powiatu wskazuje, że sytuacja epidemiologiczna jest stabilna, niemniej jednak pod koniec 2019 roku pojawiło się nowe wyzwanie przed służbami sanitarnymi tj. opanowanie zagrożeń związanych z pojawieniem się w Chinach epidemii spowodowanych koronowirusem SARS-CoV-2. Wymagało to i w dalszym ciągu wymaga podejmowania szeregu działań zapobiegawczych w celu zapewnienia mieszkańcom powiatu bezpieczeństwa zdrowotnego i dlatego konieczne jest kontynuowanie stałego systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

VIII. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2019 r. pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE Jasło rozpatrzyli 238 wniosków otrzymanych od Urzędów Miast i Gmin oraz od inwestorów indywidualnych. W wyniku powyższego zajęto stosowne stanowiska.

Dotyczyły one:

1. postępowania w sprawie wydania decyzji środowiskowych dla inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska (zapytania o potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz opracowania raportu) – 36 opinii,
2. warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 2 opinie,
3. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przed opracowaniem Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego Miast i Gmin lub studium i kierunków zagospodarowania przestrzennego – 20 opinii,
4. projektów Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego wraz z prognozą – 23 opinie,
5. projektów studium wraz z prognozą – 6 opinii,
6. projektów budowlanych – 43 opinie,
7. przedszkoli – 4 opinie,
8. szkół - 7 opinii,
9. żłobków – 3 decyzje,
10. świetlicy - 1 opinia,
11. sali szkoleniowej – 1 opinia,
12. podmiotów wykonujących działalność leczniczą – 2 opinie,
13. zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym przy dopuszczaniu do użytkowania obiektów dla których nałożono obowiązek uzyskania decyzji na użytkowanie – 42 opinii,
14. odbiorów obiektów dla których nie nałożono obowiązku uzyskania decyzji na użytkowanie – 48 opinii.

Pracownicy Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przeprowadzili ponadto 105 kontroli w terenie.

Za przeprowadzone kontrole, uzgodnienia dokumentacji oraz wydane zaświadczenia wystawiono 144 decyzje płatniczych oraz 2 faktury.

Do ważniejszych projektów budowlanych uzgadnianych przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego należy zaliczyć między innymi:

1. Rozbudowa przedszkola w Jaśle, ul. Grunwaldzka
2. Rozbudowa przedszkola w Jaśle, ul. Towarowa
3. Rozbudowa przedszkola w Jaśle, ul. Baczyńskiego
4. Przedszkole w Jaśle, ul. Towarowa
5. Przedszkole w Nawsiu Kołaczyckim

6. Żłobek w Jaśle, ul. Baczyńskiego
7. Rozbudowa żłobka o przedszkole w Jaśle, ul. Baczyńskiego
8. Budynek produkcyjno-magazynowy TERMO-TECH w Kunowej
9. Rozbudowa budynku produkcyjnego CELPAP w Jaśle
10. Przebudowa i rozbudowa sortowni odpadów w Wolicy

Do ważniejszych obiektów przekazywanych do użytkowania przy współudziale Inspekcji Sanitarnej należą:

1. Zakład Rehabilitacyjny ODNOWA w Jaśle, ul. Kochanowskiego,
2. Budynek o funkcji medycznej NZOZ Centrum Domowej Opieki Pielęgniarskiej „LIBRA”
w Jaśle, ul. Grunwaldzka,
3. Szpital Jednodniowy (Urazowo-Ortopedyczny) z Przychodnią w Zimnej Wodzie,
4. Rozbudowa obiektu penitencjarnego o obiekt służby zdrowia w Zakładzie Karnym w Jaśle,
5. Hala produkcyjno-magazynowa z częścią biurową HABYS w Jaśle, ul. Produkcyjna,
6. Budynek warsztatowo-socjalny w Zakładzie Gazowniczym w Jaśle,
7. Hala produkcyjna JAFAR w Skołyszynie,
8. Hala produkcyjno-magazynowa KRONOFOORING w Jaśle, ul. Przemysłowa,
9. Hala produkcyjno-magazynowa SOLGAM w Jaśle, ul. Mickiewicza,
10. Przedszkole w Jaśle, ul. Towarowa,
11. Rozbudowa przedszkola o żłobek w Tarnowcu,
12. Rozbudowa przedszkola w Jaśle, ul. Grunwaldzka,
13. Rozbudowa przedszkola w Jaśle, ul. Towarowa,
14. Kuchnia w przedszkolu w Jaśle, ul. Towarowa,
15. Kanalizacja sanitarna w Starym Żmigrodzie,
16. Kanalizacja sanitarna w Nienaszowie.

Podsumowanie i wnioski:

W wyniku analizy dokumentacji otrzymanej do uzgodnienia wydawano w większości opinie bez zastrzeżeń lub z niewielkimi zastrzeżeniami, natomiast w wyniku przeprowadzonych kontroli (odbiorów obiektów dopuszczanych do użytkowania) wystawiono 4 opinie negatywne, a tym samym nie dopuszczono obiektów do działalności, co potwierdza, że cel sprawowania nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zawarty w planach zasadniczych zamierzeń Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na rok 2019 został osiągnięty

IX. Podsumowanie i wnioski końcowe z całościowej działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaśle

Działalność inspekcyjna prowadzona była w roku 2019 w sposób zaplanowany i celowy. Realizowano uzgodnione z GIS, WSSE i Starostą Jasielskim cele i zamierzenia służące ochronie zdrowia ludzkiego i środowiska bytowania człowieka.

Na rok 2019 wyznaczono do realizacji 42 głównych kierunki działania, w ich ramach 149 zamierzeń szczegółowych do realizacji w poszczególnych pionach merytorycznych oraz 25 programów oświatowych.

W celu realizacji zamierzeń zaplanowanych i pozaplanowych przeprowadzono następujące działania:

- zaplanowano do wykonania 2284 kontroli i wizytacji.
- ogółem wykonano 2548 kontroli łącznie z ogniskami chorobowymi,
- pobrano 1517 próbek do badań
- dokonano 882 pomiary temperatury i mebli szkolnych,
- wydano 238 opinii z Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

W tutejszym Laboratorium wykonano łącznie 14000 badań (31672 oznaczeń) obejmujących badania nadzorowe oraz zlecone z terenu w tym z poza powiatu jasielskiego.

Wnioski wynikające z realizacji zamierzeń określonych w planach działalności Stacji na 2019 rok:

- 1. Jakość wody w wodociągach sieciowych, kształtuje się na dobrym poziomie. Występujące niezgodności charakteryzowały się zazwyczaj niewielkim poziomem przekroczenia dopuszczalnych wartości.*
- 2. Niewielka dostępność do systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, co wiąże się ze spożywaniem wody z niepewnych źródeł przez większość mieszkańców powiatu może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych, w przypadku, gdy spożywana jest woda o nieodpowiedniej jakości.*
- 3. Poziom bezpieczeństwa w zakresie obiektów użyteczności publicznej oraz postępowanie prowadzone w związku z ich funkcjonowaniem przedstawia się na dobrym poziomie.*
- 4. Systematyczne sprawowanie nadzoru Inspekcji Sanitarnej we współpracy z przedsiębiorcami skutkuje poprawą warunków pracy w stosunku do lat poprzednich oraz zmniejszeniem występowania chorób zawodowych.*
- 5. Systematyczne przeprowadzanie kontroli sanitarnych oraz wydawanie decyzji nakazowych po stwierdzeniu nieprawidłowości w placówkach oświatowo – wychowawczych powoduje, iż stan sanitarno – higieniczny ulega poprawie. Poziom bezpieczeństwa w powiecie w zakresie zadań realizowanych przez pion higieny Dzieci i Młodzieży jest akceptowalny.*
- 6. Wdrażane przez Sekcje Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia inicjatywy obejmujące działania zapobiegające chorobom, przyczyniły się do ich wczesnemu wykrycia i leczenia oraz utrwały prawidłowe wzorce zdrowego stylu życia. Łącznie zostało objętych profilaktyką około 28 000 mieszkańców powiatu jasielskiego.*
- 7. Stan sanitarny ogółu nadzorowanych obiektów żywności, żywienia, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych w roku 2019 był na poziomie akceptowalnym. Osiągnięte jest to m. in. poprzez modernizację obiektów oraz wprowadzanie systemów zapewnienia jakości. W celu zapewnienia przez przedsiębiorców właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności nadzór nad w/w obiektami w dalszym ciągu będzie kontynuowany przez organy PIS.*

8. *Analiza wyników działań prowadzonych na terenie powiatu wskazuje, że sytuacja epidemiologiczna jest stabilna, niemniej jednak pod koniec 2019 roku pojawiło się nowe wyzwanie przed służbami sanitarnymi tj. opanowanie zagrożeń związanych z pojawieniem się w Chinach epidemii spowodowanych koronowirusem SARS-CoV-2. Wymagało to i w dalszym ciągu wymaga podejmowania szeregu działań zapobiegawczych w celu zapewnienia mieszkańcom powiatu bezpieczeństwa zdrowotnego i dlatego konieczne jest kontynuowanie stałego systematycznego nadzoru, obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.*
9. *W wyniku analizy dokumentacji otrzymanej do uzgodnienia z Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydawano w większości opinie bez zastrzeżeń lub z niewielkimi zastrzeżeniami, natomiast w wyniku przeprowadzonych kontroli (odbiorów obiektów dopuszczanych do użytkowania) wystawiono 4 opinie negatywne, a tym samym nie dopuszczono obiektów do działalności, co potwierdza, że cel sprawowania nadzoru pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych zawarty w planach zasadniczych zamierzeń Sekcji Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego na rok 2019 został osiągnięty.*